

Zákon o rovnakom odmeňovaní
– str. 2

**Konferencie v Podbrezovej
a USSK** – str. 3

Z regionálnych rád predsedov
– str. 4-5

Predsedička OZ KOVO
k usmerneniu práce v dňoch
8. mája a 15. septembra

Usmernenie ministerstva práce nemôže nahrádzať zákon!

Aktuálnou témou ostatných dní sa stali sviatky 8. mája a 15. september, ktoré podľa platného právneho stavu sú síce stále sviatkami, ale nie sú dňami pracovného pokoja. A tu nastáva komplikácia s praktickým uplatňovaním takejto úpravy, nielen pokiaľ ide o nárok na príplatok, ale aj určovanie dovolenky, pracovného voľna či prekážky v práci, pridelovanie práce a tiež príplatok za nočnú prácu.

Sociálni partneri sa na rokovani tripartity ešte v novembri minulého roka dohodli, že otázka uplatňovania sviatkov 8. mája a 15. septembra si vyžaduje jasné legislatívne riešenie. Dohoda bola na legislatívnej zmene, ktorá sa mala udiť na aprílovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky.

K legislatívnej zmene však nedošlo. Namiesto toho ministerstvo pristúpilo k vydaniu usmernenia, ktoré má ambíciu upraviť aplikačnú prax (nájdete ho na: <https://www.epi.sk/clanok-z-titulky/stanovisko-mps-vr-sr-k-aplikacii-94-112-ods-3-a-122-zakonniko-prace-v-dnoch-8-5-2026-a-15-9-2026-sviatky-ktore-nie-su-dnom-pracovneho-pokoja.htm>).

Takýto postup považujeme za problematický a v právnom štáte aj neprípustný!

Usmernenie totiž nie je právny predpis. Nemôže zakladať nové práva a povinnosti, ani meniť obsah zákona. Ak tak robí, dochádza k situácii, keď výkonná moc fakticky „dotvára právo“ bez riadneho legislatívneho procesu, bez pripomienkového konania a bez kontroly, ktorú demokratický zákonodarný proces zabezpečuje.

Takýto prístup oslabuje právnu istotu zamestnancov aj zamestnávateľov. **Vnáša do praxe nejasnosť – majú sa subjekty riadiť zákonom, alebo jeho výkladom zo strany ministerstva?** A čo v prípade, ak sa tieto dostanú do rozporu?

Ak existuje spoločenská dohoda, že právna úprava má byť zmenená, jedinou legitímnou cestou je legislatívny proces. Ten zabezpečuje transparentnosť, predvídateľnosť, aj možnosť zapojenia všetkých dotknutých strán.

Preto trváme na tom, že ministerstvo nemá suplovať zákonodarcu! **Výklad práva nesmie nahrádzať jeho tvorbu!** V opačnom prípade sa dostávame na nebezpečnú pôdu, kde pravidlá prestávajú byť výsledkom dohody a stávajú sa výsledkom jednostranného rozhodnutia.

Pokračovanie na 2. strane.

CITÁT
MESIACA

„Človek, ktorý chce preniesť horu, musí najskôr začať malými kameňmi.“

slávny čínsky mysliteľ, štátnik a filozof CONFUCIUS

ODBORÁRI V MOBISE SLOVAKIA ZVAŽUJÚ ŠTRAJKOVÚ POHOTOVOŠŤ

Spoločnosť Mobis Slovakia, sídliaca v Gbeľanoch (pri Žiline), je kľúčovým dodávateľom automobilových súčiastok na Slovensku a generálnym dodávateľom pre žilinskú automobilku KIA Slovakia. Aj to by mohlo byť jedným z dôvodov podobného vývoja kolektívneho vyjednávania o podobe novej podnikovej kolektívnej zmluvy, ktorá by mala platiť najbližšie tri roky. Kým však v žilinskej KII došlo pred pár dňami k dohode a podpisu novej kolektívnej zmluvy (bližšie informácie prinesieme v májových Prioritách), v spoločnosti Mobis Slovakia sa toto rokovanie dostalo do slepej uličky.

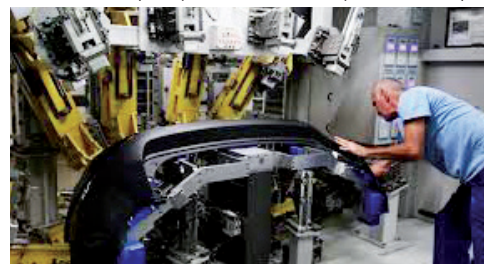
PÄŤ KÔL VYJEDNÁVANÍ, SPOR A SPROSTREDKOVATEĽ

Ako potvrdil hlavný vyjednávač za zamestnancov, predseda Základnej organizácie OZ KOVO Mobis Slovakia, Tomáš SCHROLL: „Riešenie neprinieslo ani v poradí už piate kolo náročných, no korektných vyjednávani, ktoré sa uskutočnilo v piatok, 24. apríla 2026.“

Pripomeňme, že návrh novej kolektívnej zmluvy, v ktorej okrem iného požadovali zvýšenie tarifných miezd o 250 eur pre všetkých zamestnancov, podávali zástupcovia odborov zo Základnej organizácie OZ KO-

VO Mobis Slovakia ešte koncom októbra minulého roku, pričom 23. februára 2026 vyhlásili po dvoch kolách neúspešných rokovani spor v kolektívnom vyjednaní.

Na jeho riešenie následne povolali sprostredkovateľku zo Zoznamu sprostredkovateľov a rozhodcov pre riešenie kolektívnych sporov Ministerstva práce, sociálnych

vecí a rodiny SR. Tá, po spoločnom rokovaní (15. apríl 2026), ponúkla obom sociálnym partnerom – strane zamestnávateľa i zástupcov zamestnancov – riešenie sporu. To však zamestnávateľ odmietol, a tak sa konanie pred sprostredkovateľkou stalo neúspešným.

Pokračovanie na 2. strane.

Sviatok práce: Zápas o dôstojný život má svoje opodstatnenie

Prvý máj dnes mnohí vnímajú iba ako deň pracovného pokoja. Tým starším sa v pamäti možno vybaví prvomájový sprievody, na ktorých sa do roku 1989 museli všetci povinne zúčastňovať. História Sviatku práce však siaha oveľa hlbšie do minulosti.

Boj za 8-hodinový pracovný čas

Jeho korene siahajú až do druhej polovice 19. storočia, keď robotnícke organizácie v USA prišli s požiadavkou osemhodinového pracovného času. Prvého mája 1886 vypukol generálny štrajk, ktorý do ulíc Chicago priťahoval až 80 tisíc ľudí. Zrejme aj kvôli veľkému množstvu demonštrantov nedošlo 1. mája k zrážkam s políciou. Bez vážnejších incidentov prebehli protesty aj nasledujúce dva dni.

Všetko sa však zmenilo na štvrtý deň, keď napätá situácia prerástla do násillia. Na námestí Haymarket sa strhli bitky medzi štrajkujúcimi a štrajkokazmi, ktorých najali zamestnávateľia. Skončilo sa to tragicky – po výbuchu bomby a následnej streľbe zostalo na mieste niekoľko mŕtvych. Odhaduje sa, že tu zahynulo sedem policajtov a zhruba trojnásobok robotníkov. Zranených bolo viac ako 200 robotníkov.

Následný proces s obvinenými robotníckymi aktivistami bol podľa mnohých historikov justičnou vraždou. Práve tieto udalosti sa stali symbolom boja za práva pracujúcich.

Na ich pamiatku v roku 1889 medzinárodný socialistický kongres v Paríži vyhlásil 1. máj za Sviatok

práce. Už o rok neskôr sa konali masové demonštrácie v Európe aj Amerike, ktorých cieľom bolo presadiť sociálne a politické práva, vrátane osemhodinového pracovného času.

Oslavy na Slovensku

Prvé oslavy na území dnešného Slovenska sa konali už v roku 1890. Neboli však samozrejmosťou – úrady ich často zakazovali a účastníkom hrozili sankcie, strata mzdy či zamestnania. Napriek tomu sa tento sviatok postupne etabloval ako významný deň robotníckeho hnutia.

Prvý máj 1918 zohral významnú úlohu aj pri vzniku Československa. V tento deň sa v Liptovskom Mikuláši konalo zhromaždenie, ktoré zorganizovali miestni robotníci. Keďže sa ho nemohol zúčastniť vtedajší líder sociálnych demokratov - Emanuel LEHOČKÝ, robotníci požiadali o prejav Vavra ŠROBÁRA. Rodák z neďalekej obce Lisková tu prečítal rezolúciu, v ktorej požadoval „samourčovanie právo pre uhorskú vetvu československého kmeňa.“

Pokračovanie na 2. strane.

Usmernenie ministerstva práce nemôže nahrádzať zákon!

Pokračovanie z 1. strany.

Naďalej očakávame, že dohodnuté riešenie bude premietnuté do legislatívy, tak, ako bolo deklarované na tripartite. Len tak je možné zabezpečiť právnú istotu, férové podmienky a dôveru v pravidlá, ktoré majú platiť pre všetkých.

Zároveň sme požiadali Konfederáciu odborových zväzov SR o verejné vyjadrenie nesúhlasu s takýmto postupom ministerstva. Vzhľadom na závažnosť situácie zvažujeme aj možnosť obrátiť sa na príslušné orgány dozoru nad zákonnosťou, aby preskúmali súlad vydaného usmernenia s právnym poriadkom.

JUDr. Monika BENEDEKOVÁ, Ph.D.
predsedníčka Rady OZ KOVO

Parlament schválil zákon o rovnakom odmeňovaní

Návrh zákona o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty schválili 15. apríla 2026 poslanci Národnej rady SR. Zamestnanci na Slovensku tak získajú nové práva v oblasti transparentnosti odmeňovania. Budú mať právo na informácie o odmeňovaní a posilní sa aj ich ochrana pred diskrimináciou už v procese prijímania do zamestnania.

Zamestnávateľ bude po novom povinný od 31. júla 2026 zaviesť štruktúru odmeňovania, pričom hodnotenie práce sa bude vykonávať na základe objektívnych kritérií, ktorými sú zložitnosť, zodpovednosť, namáhavosť a pracovné podmienky vzťahujúce sa ku konkrétnej pracovnej pozícii. Okrem toho sa budú hodnotiť aj tzv. mäkké zručnosti, ako sociálne a komunikačné zručnosti.

Zamestnávateľa budú musieť v inzerátoch a pracovných ponukách ešte pred prijatím zamestnanca uviesť výšku odmeny a jej rozpätie v danej kategórii. Zároveň si zamestnanec bude môcť po novom vyžiadať informáciu o výške svojej odmeny, ako aj o priemernej odmene v jeho kategórii. „Ak správa o odmeňovaní preukáže rozdiel v priemerných odmenách medzi mužmi a ženami v niektorej kategórii zamestnancov vo výške najmenej 5 %, zamestnávateľ je povinný tento rozdiel objektívne zdôvodniť alebo ho odstrániť,“ vysvetlil minister práce Erik TOMÁŠ.

O odmeňovaní budú zamestnávateľa predkladať správu ministerstvu práce. V prípade firiem s 250 a viac zamestnancami sa správa bude predkladať každoročne, zatiaľ čo firmy so 100-249 zamestnancami ju budú predkladať raz za tri roky. Správa bude obsahovať zákonom stanovené ukazovatele, ako je rozdiel v odmeňovaní, medián rozdielu v odmeňovaní, podiel mužov a žien v jednotlivých mzdových pásmach a ďalšie údaje, umožňujúce objektívne posúdenie rovnosti odmeňovania.

V prípade porušenia zákonných ustanovení môže byť zamestnávateľovi uložená pokuta od inšpektorátu práce až do výšky 100 000 eur. Za nespĺnenie oznamovacej povinnosti hrozí pokuta v rozpätí od 4 000 eur do 8 000 eur.

Zákon tak implementuje smernicu Európskeho parlamentu a Rady EÚ do národnej legislatívy. Účinnosť nadobudne 7. júna 2026. af

ODBORÁRI V MOBISE SLOVAKIA ZVAŽUJÚ ŠTRAJKOVÚ POHOTOVOŠŤ

Pokračovanie z 1. strany.

DELEGÁTI KONFERENCIE ROZHODLI

Po neúspešnom, piatom kole kolektívneho vyjednávania, sa o deň neskôr, 25. apríla 2026, uskutočnilo zasadnutie delegátov Konferencie OZ KOVO MOBIS, ako najvyššieho orgánu odborovej organizácie. Tí, po dôkladnej analýze doterajšieho priebehu kolektívneho vyjednávania a finálneho návrhu zamestnávateľa, v ktorom zdefinoval zmenu tarifného systému v zmysle európskej legislatívy „rovnaká mzda za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty“, navýšenia základnej mzdy pre výrobných zamestnancov v rokoch 2027 o 89 eur mesačne a v roku 2028 o 100 eur, zvýšenia jednorazových bonusov v týchto rokoch vo výške 1 000 a 1 800 eur, percentuálne navýšenie miezd pre office zamestnancov, ako aj úpravu kritérií výrobného bonusu či 13. a 14. mzdy, prijali nasledovné:

- Konferencia delegátov odmietla návrh zamestnávateľa z 5. kola kolektívneho vyjednávania.
  - Odborová organizácia zorganizuje prieskum stanoviska zamestnancov MOBIS Slovakia k návrhu zamestnávateľa (s realizáciou a vyhodnotením cca do konca mája).
- Výsledky konferencie priblížil odborový predák, Tomáš Schroll: „Naším cieľom je umožniť každému zamestnancovi prevziať časť zodpovednosti a vyjadriť svoj súhlas alebo nesúhlas s výsledkom kolektívneho vyjednávania.“

Zároveň sa vrátil k požiadavkám odborov: „Návrh našej Základnej organizácie OZ KOVO MOBIS nebol a nie je nadsadený, ani nereálny. Vychádza z konkrétnych potrieb zamestnancov a opiera sa o dobré hospodárske výsledky spoločnosti. Zamestnanci sú tí, ktorí svojou

každodennou prácou, produktivitou a lojalitou vytvárajú hodnoty, z ktorých spoločnosť profituje. Je preto oprávnené očakávať, že sa tento prínos premietne aj do ich pracovných a mzdových podmienok.“

A dodáva: „Veríme, že si vedenie spoločnosti uvedomuje svoju zodpovednosť a využije ešte existujúci priestor na dosiahnutie dohody, ktorá bude spravodlivá a udržateľná.“

Bude štrajk?

V priebehu nadchádzajúcich dní sa tak budú realizovať nielen aktivity zo strany odborov, ale aj zo strany zamestnávateľa, ktorý chce pred zamestnancami obhájiť svoj, zatiaľ ostatný návrh.

Na základe najbližšieho vývoja potom zástupcovia zamestnancov rozhodnú o ďalšom postupe, nevyklučujú pritom vyhlásenie štrajkovej pohotovosti či využitia všetkých – aj krajných, nátlakových možností, ktoré im zákon a legislatíva umožňujú. Jedným z krokov, ku ktorému sa podujali, bolo odoslanie otvoreného listu prezidentovi spoločnosti Mobis Slovakia, pánovi Kangovi Shin YOUNGVI, v ktorom ho oboznámili so svojimi požiadavkami a očakávaniami zamestnancov v rámci kolektívneho vyjednávania.

Mobis Slovakia je dcérskou spoločnosťou kórejského koncernu Mobis. Založili ju v Gbeľanoch pri Žiline v roku 2004. Hlavnou činnosťou tohto podniku je výroba modulov, elektronických komponentov a dosiek plošných spojov pre automobily, pričom spoločnosť nedávno rozšírila svoje pôsobenie aj o nové investície a fabriku na hornej Nitre (v Novákoch). V Mobise Slovakia pri Žiline aktuálne pracuje cca 2700 zamestnancov, v Novákoch cca 250 ľudí.

T.SCHROLL, A.FÁKOVÁ

Sviatok práce: Zápas o dôstojný život má svoje opodstatnenie

Pokračovanie z 1. strany.

Po vzniku Československa bol 1. máj v roku 1919 vyhlásený za štátny sviatok. Jeho podoba však nebola jednotná. Oslavy organizovali rôzne politické prúdy – socialisti, komunisti aj kresťanské organizácie. Vznikali tak „červené“ aj „biele“ máje, ktoré sa líšili ideologickým obsahom aj formou.

Zaujímavé je, že už v tomto období začali sviatok pretvárať aj zamestnávateľa. Niektoré firmy organizovali oslavy pre svojich pracovníkov, čím oslabovali pôvodne protestný charakter sviatku. Typickým príkladom bol podnikateľský model Tomáša BATU, ktorý spájal starostlivosť o zamestnancov s kontrolou nad ich voľným časom a potlačaním odborov. Týmto spôsobom sa však „otupoval“ jeho pôvodný revolučný obsah.

Ukradnutý sviatok

No až totalitné režimy ho úplne zbavili pôvodného významu. Sviatok práce sa tak postupne stal nástrojom politickej propagandy.

V Sovietskom zväze sa 1. máj premenil na veľkolepé manifestácie lojality voči režimu. Oslavy boli prísne organizované, heslá schvaľované vopred a sponátnosť prakticky neexistovala.

Podobný prístup prevzalo aj nacistické Nemecko, ktoré sviatok premenovalo na Národný sviatok práce a využívalo ho na propagáciu jednoty národa. Pritom HITLEROV postoj k Prvému máji bol pôvodne odmietavý. No už hneď po prevzatí moci v roku 1933 nacisti Prvý máj vyhlásili za štátny sviatok. Môžeme len špekulovať, čo bolo príčinou HITLEROVHO názorového obratu. Führer si nepochybne uvedomil, že masové demonštrácie môžu využiť na upevnenie vlastnej moci a v prospech budovania Tretej ríše. Zároveň však riskoval, že sa manifestácie obrátia proti nacistickému režimu. Jeho pravá tvár sa ukázala hneď nasledujúci deň – 2. mája 1933 jednotky SA a SS obsadili sídla odborov po celom Nemecku, zatkli odborových lídrov a majetok odborov skonfiškovali.

Počas tzv. Slovenského štátu získal 1. máj charakter „národného sviatku“. Oslavy mali zdôrazňovať súdržnosť spoločnosti, no v skutočnosti slúžili na legitimizáciu režimu.

Po roku 1948 sa tradícia masových sprievodov ešte viac upevnila v komunistickom Československu. Prvomájové oslavy sa stali povinnou súčasťou verejného života. Účast' bola často formálne dobrovoľná, no jej odmietnutie mohlo znamenať problémy v práci. Medzi pracujúcimi a predstaviteľmi moci na tribunách vznikla symbolická bariéra, ktorá vystihovala charakter režimu.

• Zatiaľ ostatné prvomájové oslavy sa pod záštitou KOZ SR uskutočnili v roku 2019 v Budatíne. Foto: A.Fáková

Pripomienka solidarity

Po páde komunizmu sa Sviatok práce zbavil ideologického nánosu, no zároveň stratil aj svoju masovosť a mobilizačný charakter. Z organizovaných sprievodov sa stali menšie podujatia.

Dnes je 1. máj na Slovensku predovšetkým dňom pracovného pokoja a väčšina ľudí ho využíva na oddych. Jeho historický význam však nezanikol – stále pripomína boj za práva, ktoré dnes považujeme za samozrejmé.

Ako k tomu napísala prezidentka KOZ SR, Monika UHLEROVÁ: „Prvý máj by nemal byť len spomienkou na minulosť, ale apelom na súčasnosť. Ak sa chceme vymaniť z pasce nízkej pridanej hodnoty, mzdy musia rásť. Je to nielen sociálne opatrenie, ale ekonomická nevyhnutnosť, ktorá priniesie úžitok celej spoločnosti. Prestaňme hľadať problémy tam, kde nie sú, a priznajte pracujúcim podiel na hodnote, ktorú denne tvoria. Solidarita má zmysel. Aj dnes.“

Autor: M.REPA, epraconline.sk

mesačník OZ KOVO

Vydáva: Odborový zväz KOVO
Redakcia: ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica.
Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk
Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda,
členovia: Robert MOLNÁR,
JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján ŠLAUKA,
Ing. Michal KUKOLÍK, Ing. Stanislav KNUT
Šéfredaktorka: Mgr. Anita FÁKOVÁ
Grafická úprava: Tomáš BLIČHA – BAWA
ISSN: 2730-0943

Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia.
Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk.

Z kováckej kuchyne

Výročné konferencie v dvoch kľúčových hutníckych firmách ŤAŽKÝ ROK V ŽELEZIARŇACH PODBREZOVÁ

V Bystrej na Horehroní sa 9. apríla tohto roku opäť stretli kováči zo Základnej organizácie OZ KOVO Železiarne Podbrezová na svojom výročnom stretnutí.

Z iniciatívy predsedu tejto základnej organizácie - Juraja SCHMIDTA a podpredsedníčky Moniky ZIMOVEJ privítali s takmer päťdesiatkou miestnych odborárov nielen zástupcov Metodického pracoviska OZ KOVO v Banskej Bystrici – právničky JUDr. Máriu KASANOVÚ, špecialistku na externú komunikáciu a šéfredaktorku Priorít, Mgr. Anitu FÁKOVÚ a zväzového inšpektora bezpečnosti práce, Ing. Jozefa KOVÁČIKA, ale aj zástupcov vedenia tejto hutníckej akciovnej spoločnosti, špecializujúcej sa najmä na

výrobu oceľových bezvákových rúr, a to menovite: Ing. Mariana KURČÍKA, ekonomického riaditeľa Železiarní Podbrezová a podpredsedu predstavenstva a s ním aj personálneho riaditeľa – Ing. Jána VILÍMA a výrobného riaditeľa, Ing. Miloša DEKRÉTA.

Ako následne zaznelo z ich úst, **situácia v priemysle v uplynulom roku bola opäť náročná.** Ovplyvnili ju vysoké ceny elektrickej energie, silná konkurencia z krajín mimo EÚ i problém s odbytom. Podbrezovská spoločnosť sa tak opakovane od roku 2023 snaží preklenúť toto náročné obdobie, čo má vplyv aj na hospodársky výsledok firmy a tiež na skutočnosť, že v uplynulom roku sa zamestnancom nenavýšovali tarifné mzdy.

Zástupcovia vedenia spoločnosti zároveň zdôraznili, že sa snažia splniť všetky ostatné záväzky, definované v podnikovej Kolektívnej zmluve, vrátane zabezpečenia vitamínov a iontových nápojov pre zamestnancov, či podpory akcií, akými je napr. každoročné sadenie stromčekov na Čiernom Balogu, alebo pripomenutie si Medzinárodného dňa detí či stretnutia dôchodcov – odborárov pri gulášoch. Poďakovali sa zamestnancom za ich prínos a prácu v Železiarňach.

Aktuálne je v tejto základnej organizácii evidovaných takmer 920 zamestnancov a ďalších, vyše 300 seniorov, má mimoriadne členstvo.

V rámci diskusie sa otvorili viaceré otázky, počnúc navýšovaním miezd zamestnancov, ich fluktuáciou, podmienkami tzv. diferenciálneho príplatku, vyplácania dochádzkového bonusu, rovnakého odmeňovania mužov

a žien za tú istú prácu na tej istej pozícii, ale preberali sa aj rekondičné pobyty či stravovanie v podnikovej kantine. Zástupcovia vedenia prisľúbili, že sa budú viacerými tēmami zaoberať.

Na záver predsa kováčov, Juraj SCHMIDT, poďakoval všetkým za účasť a osobitne vyzdvihol a poďakoval za spoluprácu svojim dvom kolegyňami, podpredsedníčkou Monikou ZIMOVEJ a hospodárkou Radoslavou BABIAKOVEJ, ktoré v rámci stretnutia odprezentovali aj správu o činnosti zástupcov zamestnancov pre BOZP a tiež správu o hospodárení základnej organizácie.

Text a foto A.FÁKOVÁ

U.S.STEEL UŽ POD DOHĽADOM JAPONCOV

Výročnú konferenciu si na štvrtok, 23. apríla, naplánovali v Košiciach aj odborári, združení v Rade odborov (RO) OZ KOVO U.S.Steel Košice.

Na pozvanie predsedu Rady odborov, Juraja VARGU a podpredsedov Jozefa GREŠKA a Petra KOVALA sa slávnostného zasadnutia zúčastnili vrcholoví predstavitelia Odborového zväzu KOVO – predsedníčka Monika BENEDEKOVÁ, podpredseda Ján ŠLAUKA a člen predsedníctva pre Košický región, Bartolomej FENIČIN. Z vedenia firmy prijali pozvanie zastupujúci prezident U.S.Steel, Mike PIEKUT, viceprezident pre stratégiu Isao TAKENAMI, ale aj viceprezident pre výrobu, Marcel NOVOSAD, či viceprezidentka a generálna právna zástupkyňa spoločnosti, Elena PETRÁŠKOVÁ.

● Za rečníckym pultom od borový líder z U.S.Steel Košice, J.VARGA, za stolom sedí predsedníčka OZ KOVO, M.BENEDEKOVÁ a podpredsedovia RO OZ KOVO USSK, J.GREŠKO a P.KOVAL

Úvod patrilo hodnotiacej správe predsedu Rady odborov OZ KOVO USSK, Jurajovi VARGOVI, ktorý v nej výstižne vykreslil aktuálnu, náročnú situáciu v hutníctve, v ktorej košické oceliarnie bojujú nielen s výpadkom objednávok, ale najmä s ťažkou konkurencieschopnosťou s hutníckymi závodmi z tzv. tretích krajín (mimo EÚ). Tie zaplávajú trhy nadprodukciami lacnejšej ocele, pri výrobe ktorej nemusia jej producenti zohľadňovať náročnosť, environmentálne požiadavky EÚ. Aj to je jedna z príčin, pre ktoré idú košické železiarne na 70% svojej kapacity

Náročné kolektívne vyjednanie

Následne sa odborársky líder venoval kolektívnemu vyjednávaniu o novej Kolektívnej zmluve na roky 2026

– 2029 s tým, že vyjednanie začalo predložením návrhu jej znenia zo strany zamestnávateľa už 4. septembra 2025. Pretože sa ani po ôsmich kolách spoločných rokovaní nevedeli dohodnúť na kľúčových bodoch - obzvlášť na týždennom pracovnom čase a navýšení miezd - povolali začiatkom januára toto roku na riešenie sporu v kolektívnom vyjednaní sprostredkovateľku, nominovanú Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zároveň vyhlásili štrajkovú pohotovosť (12.1.2026) a 21. januára tohto roku zorganizovali v Košiciach – Šaci verejnú zhromaždenie zamestnancov na podporu svojich kolektívnych vyjednáčov. Vo februári sa potom uskutočnili ešte dve rokovania so zamestnávateľom o jeho upravenom návrhu a od 16. februára do 17. apríla aj ďalšie štyri stretnutia za účasti sprostredkovateľky, kde sa problematické pasáže podarilo uzaviť. **Výsledná dohoda znenia novej Kolektívnej zmluvy sa aktuálne odoslala na jednotlivé základné organizácie, združené v Rade odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice, kde mala prejsť schvaľovacím procesom.** Ak väčšina z nich za túto kolektívnu zmluvu zahlasuje, budú ju môcť v dohľadnej dobe podpísať a oficiálne tak ukončiť kolektívne vyjednanie.

Juraj VARGA nakoniec poďakoval za aktívnu spoluprácu všetkým svojim kolegom a osobitne aj zástupcom zamestnancov pre BOZP. V jednotlivých základných organizáciách, združených pri Rade odborov, pracuje do 400 volených funkcionárov - dôverníkov odborových úsekov, z ktorých mnohí sú aj zástupcami zamestnancov pre BOZP. Vyzdvihol aj akcieschopnosť mladých odborárov, ktorí sa každoročne úspešne zviditeľňujú aj čoraz populárnejšou akciou, zameranou na dobrovoľné darovanie krvi. Nakoniec sa poďakoval a za dôveru vo voľbách do funkcionárskeho aktívu Rady odborov, kde boli takmer všetci opätovne zvolení do svojich odborárskych funkcií.

V ďalšej časti vystúpil viceprezident pre výrobu USSK, Marcel NOVOSAD, ktorý sa dotkol aj BOZP v spoločnosti a snahe eliminovať riziká úrazov nielen pre zamestnancov, ale aj dodávateľov firmy. Ocenil však aktívne zásahy do environmentálnej politiky podniku, čím sa táto – podľa jeho slov - zlepšila. Tento trend pripisuje aj úspešnej fúzii s japonským oceliarským gigantom Nippon Steel, ktorého zástupcovia už v závode aktívne pôsobia a pomáhajú riešiť viaceré aspekty výroby, počnúc environmentálnymi výzvami, ale aj vyťaženosťou a produkciou jednotlivých divízií závodov. Ambíciou nových investorov je urobiť

z košického závodu moderný, výkonný, konkurencieschopný a pritom bezpečný a environmentálne „čistý“ hutnícky podnik. Ako ďalej viceprezident uviedol, vlní košická oceliarné výroba 3,2 milióna ton ocele, čo je o jeden milión menej, ako je jej kapacita. Za minulý rok tak mali železiarne stratu 16 miliónov eur, čo bolo síce menej, ako rok predtým, ale stále je to strata. Vyjadril však nádej, že v dohľadnej dobe sa mnohé - aj vďaka plánovaným inováciám - zmení.

Na konferencii sa prítomným prihovarila aj predsedníčka Rady OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ, ktorá zhodnotila aktuálne výzvy v európskom priemysle i celkovú situáciu v európskej legislatíve, dotýkajúcej sa nielen oceliarskych, ale aj ďalších priemyselných odvetví v EÚ. Spomenula momentálne schvaľovaný zákon o priemyselnej akcelerácii, ktorý by mal výrazne podporiť európske priemyselné podniky a naopak, obmedziť produkciu tých mimo EÚ. Ako však zdôraznila: **„Aj tu musíme spoločne bojovať za Európu a byť aktívnou súčasťou diania, ktoré chráni nielen priemysel, ale aj jeho zamestnancov.“**

Na záver nechýbala diskusia, v ktorej sa prítomní kováči pýtali napr. aj na avizovanú optimalizáciu a či táto zníži aj počet zamestnancov, na čo prišla odpoveď, že presné čísla ešte nie sú, ale vzhľadom na vysoký priemerný vek zamestnancov je možné, že sa táto situácia vyrieši do roku 2030 prirodzeným odchodom do dôchodku. Zároveň zaznelo, že pri viacerých profesiách sa bude – aj vzhľadom na požiadavky dnešnej doby - meniť pracovná náplň, čo si bude vyžadovať nielen aktívnu a otvorenú komunikáciu, ale aj rozšírenie možností rekvifikácie.

Text a foto: A.FÁKOVÁ

Z REGIONÁLNYCH RÁD PREDSEDŮV OZ KOVO

Blížiaci sa IX. zjazd OZ KOVO, ktorý sa má uskutočniť 4. a 5. júna v Senci, sa bude niesť v znamení vytýčenia si nového programu a cieľov, ktoré chce najväčší a najvplyvnejší odborový zväz na Slovensku v nastávajúcom období dosiahnuť, tiež v návrhu na predĺženie funkčného obdobia na 5 rokov, ale aj duchu volieb vedenia nášho odborového zväzu - teda predsedu a podpredsedu Odborového zväzu KOVO.

Aj v tomto kontexte sa v zmysle platných Stanov zväzu v apríli tohto roku uskutočnili v každom regióne jednotlivé Regionálne rady predsedov OZ KOVO, na ktorých sa prítomní z úst predsedníčky OZ KOVO, Moniky BENEDEKOVEJ, dozvedeli nielen aktuálne informácie z diania v odboroch na úrovni tripartity (Hospodárska a sociálna rada), KOZ SR (Konfederácia odborových zväzov SR), či OZ KOVO, ale aj novinky z oblasti legislatívy (napr. implementácia európskej smernice o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty, transformujúci sa európsky zákon o priemyselnom akcelérátore, finalizácia tzv. akčného plánu v rámci zavedenia európskej smernice o primeraných minimálnych mzdách, návrhy opatrení na ochranu odborových funkcionárov, dopady konsolidačných opatrení na zamestnancov a príprava ďalšieho, už štvrtého konsolidačného balíčka, ale aj informácie z kolektívneho vyjednávania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa medzi OZ KOVO a zamestnávateľskými zväzmi so snahou zvýšiť pokrytie odvetvovými kolektívnymi zmluvami na väčší počet zamestnancov (informoval podpredseda zväzu a hlavný kolektívny vyjednávač, Ján ŠLAUKA).

Jednotlivé regionálne rady sa uskutočnili:

- **13. apríla v Piešťanoch**
– pre kováčkov z Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja;
- **14. apríla v Banskej Bystrici**
– pre funkcionárov z Banskobystrického kraja;
- **15. apríla v Žiline**
pre predsedov zo Žilinského kraja;
- **16. apríla v Košiciach**
pre kováčskych predsedov z Košického kraja;
- **20. apríla v Bratislave**
pre funkcionárov z Bratislavského a Trnavského kraja
- **21. apríla v Prešove**
pre odborových lídrov z Prešovského kraja.

Na zjazde voľba vedenia OZ KOVO

Súčastou všetkých šiestich zasadnutí Regionálnych rád predsedov OZ KOVO bolo aj predstavenie kandidátov na posty predsedu a podpredsedu OZ KOVO. Každý z nich sa v danom časovom úseku odprezentoval pred prítomnými kováčmi na všetkých šiestich zasadnutiach a reagoval aj na doplnujúce otázky z pléna.

- 1/ O post predsedu Rady OZ KOVO**
sa uchádza **aktuálna predsedníčka zväzu – JUDr. Monika BENEDEKOVÁ, PhD.**
- 2/ Záujem o pozíciu podpredsedu Rady OZ KOVO**
prejavili dvaja kandidáti:
  - **JUDr. Ján GABONAY**
  - **Ing. Ján ŠLAUKA – aktuálny podpredseda OZ KOVO**

Voľbu nového vedenia OZ KOVO zrealizujú delegáti, nominovaní z vybraných kováčskych základných organizácií, v rámci IX. zjazdu OZ KOVO, ktorý sa uskutoční v dňoch 4. až 5. júna v Senci.

Predchádzať mu bude májové (6.máj 2026) zasadnutie Rady OZ KOVO, ktorá je najvyšším orgánom zväzu medzi zjazdami a ktorej členovia budú schvaľovať aj zjazdové dokumenty (volebný a rokovací poriadok, návrh programu, zmenu stanov, výsledky hospodárenia zväzu v uplynulom roku a pod.) a osobne sa im prídu predstaviť aj kandidáti, ašpirujúci na posty vo vedení najväčšej strešnej odborovej organizácie, združujúcej 24 odborových zväzov na Slovensku – Konfederácie odborových zväzov SR. Z nich budú voľiť nové vedenie nominovaní delegáti zjazdu KOZ SR, ktorý sa uskutoční v závere júna (25. a 26.jún 2026) v Bratislave.

- Kandidátni na prezidenta KOZ SR sú:**
- 1/ súčasná prezidentka KOZ SR, p. Monika UHLEROVÁ
  - 2/ europoslanec za stranu HLAS-SD, p. Branislav ONDRUŠ
- Kandidátni na post viceprezidenta sú:**
- 1/ súčasný viceprezident KOZ SR, p. František GAJDOŠ
  - 2/ podpredseda ECHOZ (Energeticko-Chemický odborový zväz), p. Milan KURUC

Podrobnejšie informácie prinesieme v ďalšom vydaní Priorit.
Text a foto: A.FÁKOVÁ

Z REGIONÁLNEJ RADY PREDSEDŮV V PIEŠTANŮCH

● Zľava kandidát na podpredsedu zväzu, J.Gabonay, vedľa člen predsedníctva J.Stískal, predsedníčka OZ KOVO M.Benedeková a vpravo podpredseda zväzu J.Šlauka.

Z REGIONÁLNEJ RADY PREDSEDŮV V BANSKEJ BYSTRICI

● Zľava člen predsedníctva P.Kúš, vedľa predsedníčka OZ KOVO M.Benedeková, v strede podpredseda J.Šlauka a vpravo kandidát na podpredsedu J.Gabonay.

Z REGIONÁLNEJ RADY PREDSEDŮV V ŽILINE

● Zľava kandidát na podpredsedu J.Gabonay, vedľa v hľadnom člen predsedníctva J.Kordecký, v strede predsedníčka zväzu M.Benedeková a vpravo podpredseda J.Šlauka.

Pokračovanie na 5. strane.

Z REGIONÁLNYCH RÁD PRESEDOV OZ KOVO

Pokračovanie
zo 4. strany.

Z REGIONÁLNEJ RADY PRESEDOV V KOŠICIACH

◉ Za predsedníckym stolom predsedníčka M. Benedeková a vľavo člen predsedníctva B. Feničin.

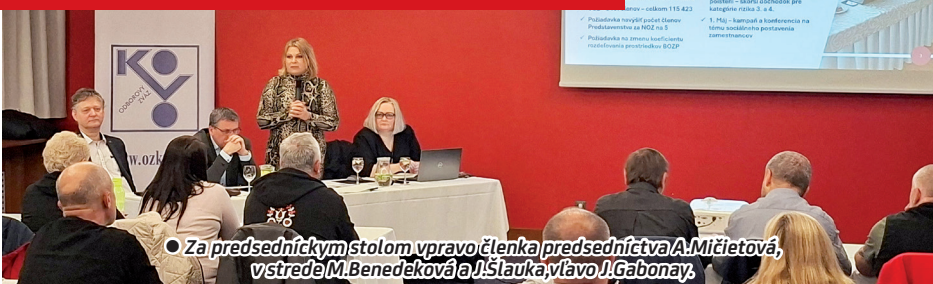
Z REGIONÁLNEJ RADY PRESEDOV V BRATISLAVE

◉ Sprava člen predsedníctva J. Kopanica, vedľa predsedníčka zväzu M. Benedeková, v strede podpredseda J. Šlauka a vľavo kandidát J. Gabonay.

Z REGIONÁLNEJ RADY PRESEDOV V PREŠOVE

◉ Za predsedníckym stolom vpravo členka predsedníctva A. Mičietová, v strede M. Benedeková a J. Šlauka, vľavo J. Gabonay.

Silnejšia ochrana odborárov!

Prípravovaná novela Zákonníka práce, ktorú 9. apríla 2026 predstavil na tlačovej konferencii minister práce, sociálnych vecí a rodiny, Erik TOMÁŠ, má zosilniť ochranu odborového funkcionára pred jeho prepustením, a to tak, že sa do procesu skončenia pracovného pomeru s dotknutým odborárom zapojí aj Národný inšpektorát práce (NIP).

„Nezákonné prepúšťanie odborárskych predákov v posledných rokoch akceleruje. Často sa stáva, že nadnárodné firmy prepustia odborového predáka bez súhlasu odborovej organizácie, čo je v rozpore so zákonom,“ priznal minister práce, Erik TOMÁŠ.

Hoci tým takýto zamestnávateľ porušil zákon a prepustený odborový funkcionár sa domáha spravodlivosti na súde, súdny spor trvá aj päť rokov, počas ktorých je prepustený človek bez peňažného príjmu i kontaktu s kolegami. Aj preto sa ministerstvo – aj na podnet odborov a špeciálky OZ KOVO – rozhodlo zakročiť a Zákonník práce v tomto smere novelizovať.

V praxi by to malo vyzerať tak, že **ak bude chcieť zamestnávateľ ukončiť pracovný pomer odborového funkcionára** (výpovedou alebo okamžitým skončením pracovného procesu) – a jeho prepustenie neschválí odborová organizácia, ktorá v podniku pôsobí – **bude sa môcť obrátiť na Národný inšpektorát práce**. Ten posunie návrh na prepustenie na tripartitnú komisiu, zloženú zo zástupcov zamestnávateľa, odborov a inšpektorátu, ktorá ho posúdi a vydá k nemu stanovisko – súhlasné alebo nesúhlasné. Konečné rozhodnutie o udelení súhlasu či nesúhlasu s prepustením vydáva generálny riaditeľ Národného inšpektorátu práce.

Keď to zhrnieme:

- **Ak zamestnávateľ o súhlas NIP nepožiadá**, skončenie pracovného pomeru bude podľa návrhu neplatné a **pracovný pomer odborového funkcionára bude naďalej trvať**.
- Rovnako tak bude **neplatné aj v prípade, ak Národný inšpektorát práce nebude s prepustením odborára súhlasiť**.
- **Následne sa zamestnávateľ môže obrátiť na súd**, ktorý bude konať v zrychlenom konaní. Zamestnávateľ bude musieť počas jeho trvania odborovému funkcionárovi pridelať prácu a platiť mu mzdu (alebo náhradu mzdy) až do momentu, kým súd nerozhodne inak.
- Navyše, padá doterajší limit 36 mesiacov na doplatenie mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru. Po novom bude musieť firma v prípade prehry doplatiť mzdu za celé obdobie sporu, aj keby trval päť rokov.
- Naopak, **ak NIP dá súhlas, zamestnávateľ môže zástupcu zamestnancov prepustiť**. Ak zástupca zamestnancov podá žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru na súd, bude mať rovnaké postavenie ako ktorýkoľvek iný zamestnanec.

Cieľom novely má byť posilnenie férovosti pracovnoprávných vzťahov a ochrana zákonných zástupcov zamestnancov.

Potreba posilnenia ochrany zástupcov zamestnancov dlhodobo zdôrazňuje aj predsedníčka Rady OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ, ktorá sa tlačovky ministra práce zúčastnila. Predstaviť najvyššieho odborového zväzu už viackrát upozornila na stúpajúci trend prepúšťania nepohodných odborových lídrov s jasným cieľom – odstrániť nepohodného predáka a eliminovať odbory.

Spomeňme prípady prepustených kováckych predákov - Miroslava CHLÁDEKA zo žilinskej KIE (ten po 6-ich rokoch súd o neplatnom skončení pracovného pomeru aj vyhral), Miloša KAPUŠA z firmy BCP v Beluši na Považí, Adriana ŠUBU z nitrianskej AITS, Viktora POKOJNÉHO z bratislavskej ARRIVY či Juraja KARÁSKU z ružomberskej ARRIVY Liorbus. „**Vítam tento iniciatívny návrh ministerstva práce a verím, že táto zmena prinesie efektívnu a účinnú ochranu odborových funkcionárov a zároveň aj stabilitu do sociálneho dialógu na pracoviskách,**“ uviedla na margo novely Monika BENEDEKOVÁ, predsedníčka Rady OZ KOVO.

Novela teraz mieri do pripomienkového konania a následne ju bude schvaľovať Vláda SR a poslanci Národnej rady SR. **Účinnosť zákona má byť od 1. januára 2027.**

af, Sita

Pracovno-právna poradňa a BOZP

Konferencia BOZP o mobbingu, bossingu i monitorovaníu pracovísk

Dňa 1. apríla tohto roku zorganizoval Odborový zväz KOVO v Liptovskom Jáne pre svojich členov už 3. ročník odbornej konferencie BOZP, venovanej aktuálnej téme bossingu, mobbingu, monitorovania pracoviska, ale aj ochrane osobných údajov zamestnancov, prevencii psychosociálnych rizík či právnych aspektov uvedeného neadekvátneho konania na pracovisku.

Vyššie osemdesiat účastníkov i pozvaných odborníkov z oblasti práva, kontroly a ochrany ľudských práv či klinickej psychológie privítala na úvod predsedníčka OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ.

Prvá časť konferencie sa niesla v znamení viacerých zaujímavých prednášok. Hneď na úvod sa téme Monitorovania pracoviska a ochrane osobných údajov zamestnancov povenovala predsedníčka Úradu na ochranu osobných údajov, JUDr. Zuzana VALKOVÁ.

● Prednáša JUDR.Z.Valková, v pozadí predsedníčka OZ KOVO, M.Benedeková

Následne diskusiu o Bossingu a mobbingu - ako psychosociálnych rizikách v BOZP - rozvíjala PhDr. Lýdia PETI ŠUSTEROVÁ, riaditeľka odboru pracovnoprávných vzťahov z Národného inšpektorátu práce v Košiciach.

Zástupkyňa Slovenského národného strediska pre ľudské práva, Mgr. Anna NÁDAŽDYOVÁ, PhD., sa zamerala na tému Rovnaké zaobchádzanie a systémová ochrana pred šikanou, kde vyzdvihla aj viaceré príklady a zaujímavých postrehov z praxe.

Psychické dôsledky mobbingu a bossingu z pohľadu klinického psychológa ponúkla vo svojej prednáške Mgr. Zuzana PORUBČANOVÁ, PhD.

Po diskusii a krátkej prestávke čakala účastníkov v druhej časti podujatia panelová diskusia o tom, ako účinne chrániť zamestnancov a vytvárať bezpečné a rešpektujúce pracovné prostredie, ktorú s hosťami konferencie viedla hlavná organizátorka a zároveň vedúca Úseku vzdelávania ZIBP OZ KOVO v Bratislave, Ing. Mária ŠPIRIAKOVÁ.

Celé podujatie na záver výstižne zhodnotila predsedníčka OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ, ktorá prítomným prisľúbila pokračovanie tohto zaujímavého podujatia v podobe budúročného, 4. ročníka.

Veríme, že z množstva tém a informácií, ktoré na konferencii odzneli, si jej účastníci odniesli domov a na svoje pracoviská čo najviac.

Dakujeme všetkým za aktívnu účasť.

Text a foto A.FÁKOVÁ

28. apríl – Svetový deň BOZP

Tento deň je aj Medzinárodným spomienkovým dňom na obeť pracovných úrazov a chorôb z povolania.

Dňa 28. apríla si každoročne pripomínáme dôležitý medzník v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci (BOZP). Tento deň má dvojitý význam – je nielen Svetovým dňom BOZP, ale zároveň aj Medzinárodným spomienkovým dňom na obeť pracovných úrazov a chorôb z povolania. Je to príležitosť zamyslieť sa nad tým, akú hodnotu má zdravie a bezpečnosť na pracovisku, a zároveň si uctiť pamiatku tých, ktorí pri výkone svojho povolania prišli o zdravie alebo život.

Podľa oficiálnych údajov Národného inšpektorátu práce (NIP) bolo v minulom roku na Slovensku registrovaných spolu 7437 pracovných úrazov (tie, pri ktorých bola práceneschopnosť (PN) postihnutých dlhšia ako 3 dni). Z toho bolo 24 smrteľných a v 50 prípadoch išlo o úrazy s ťažkou ujmov na zdraví. Počet smrteľných pracovných úrazov v rámci EÚ – ale aj na Slovensku - síce dlhodobo klesá, no medzi najrizikovejšie odvetvia patria priemysel, stavebníctvo a doprava.

Najčastejšou príčinou dopravné nehody

Medzi najčastejšie príčiny najzávažnejších pracovných úrazov patria dopravné nehody, ktoré predstavujú viac než polovicu smrteľných prípadov. K ďalším významným faktorom patria zlyhania ľudského faktora, nedodržovanie bezpečnostných predpisov, ako aj riziká, spojené s manipuláciou s materiálom a obsluhou strojov.

Znepokojujúca je aj situácia v oblasti chorôb z povolania, keďže v roku 2025 bolo zaznamenaných 263 nových prípadov.

Bezpečné pracovné prostredie by malo byť samozrejmosťou, nie výsadou. Každý zamestnanec má právo vykonávať svoju prácu bez ohrozenia zdravia či života. Napriek pokroku v legislatíve a technológiách sa však pracovné úrazy a choroby z povolania stále vyskytujú. Často sú dôsledkom nedostatočnej prevencie, podcenenia rizík alebo nedodržovania bezpečnostných predpisov.

Svetový deň BOZP preto upozorňuje na potrebu neustáleho zlepšovania pracovných podmienok, vzdelávania zamestnancov aj zamestnávateľov a budovania kultúry bezpečnosti, ktorá je založená na zodpovednosti a prevencii.

Druhá rovina tohto dňa je hlboko ľudská. Medzinárodný spomienkový deň na obeť pracovných úrazov a chorôb z povolania je venovaný tým, ktorí zaplatili najvyššiu cenu za svoju prácu. Je to čas na vyjadrenie úcty, solidarity s ich rodinami a zároveň výzva, aby sa podobné tragédie neopakovali.

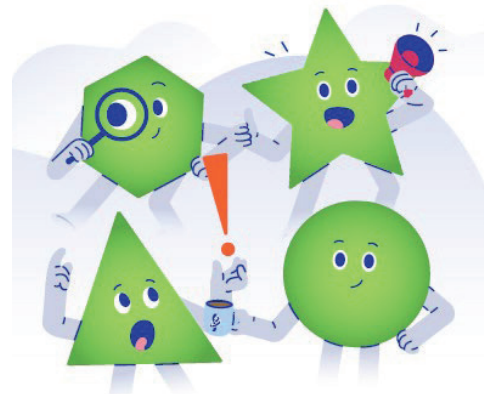
Každé číslo v štatistikách predstavuje konkrétny ľudský príbeh – človeka, ktorý mal svoje plány, rodinu a budúcnosť. Práve preto by prevencia nemala byť len formálnou povinnosťou, ale skutočnou prioritou.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci nie je len úlohou zamestnávateľov či štátnych orgánov. Je to spoločná zodpovednosť nás všetkých. Každý zamestnanec by mal dbať na svoju bezpečnosť aj bezpečnosť svojich kolegov, dodržiavať pravidlá a aktívne sa podieľať na vytváraní bezpečného pracoviska.

Pri príležitosti Svetového dňa BOZP predstavuje agentúra EU-OSHA (Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci) s centrárou v španielskom Bilbau) svoje webové sídlo, venované kampani Zdravé pracoviská 2026 – 2028 s názvom „Spoločne za duševné zdravie pri práci“.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci sa týka každého z nás. Cenná pre Vás. Prínos pre firmu.

Kampaň Zdravé pracoviská 2026-2028 SPOLOČNE ZA DUŠEVNÉ ZDRAVIE PRI PRÁCI

Prevencia psychosociálnych rizík na pracovisku

Prosperujúca pracovná sila sa začína zdravým pracoviskom. Keď zamestnávateľia oceňujú zamestnancov a dávajú im priestor, predchádzajú škodám a umožňujú každému napredovať. Dobré riadené pracovisko, ktoré sa zaoberá psychosociálnymi rizikami, prináša úžitok jednotlivcom a podporuje inovácie, spoluprácu a dlhodobý úspech.

Pribúdajú psychosociálne riziká

Nadmerná pracovná záťaž, nedostatok kontroly a slabá komunikácia patria medzi hlavné psychosociálne riziká, ktoré narušujú duševnú pohodu. Ak sa neriešia, môžu viesť k vyhoreniu, depresii alebo úzkosti, čo negatívne ovplyvňuje zamestnancov a oslabuje výkonnosť, konkurencieschopnosť, ale aj udržateľnosť podnikov.

Spomínaná kampaň podporuje prevenciu prostredníctvom správneho hodnotenia a riadenia rizík, a zároveň výzva na spoluprácu medzi zamestnávateľmi, manažérmi, zamestnancami a ich zástupcami - teda odborármi. Zdôrazňuje komplexný prístup, ktorý zohľadňuje fyzické aj psychosociálne riziká. Zároveň poukazuje na špecifické výzvy v jednotlivých odvetviach, zraniteľné skupiny a podporuje inkluzívne riešenia, aby každý mohol pracovať v prostredí, ktoré podporuje duševnú pohodu.

Svetový deň BOZP a Medzinárodný spomienkový deň na obeť pracovných úrazov a chorôb z povolania nám pripomínajú, že zdravie je najcennejšou hodnotou, ktorú máme.

Nech je 28. apríl nielen dňom spomienky, ale aj impulzom k zodpovednejšiemu prístupu k práci, k väčšej prevencii a k budovaniu pracovného prostredia, kde sa každý môže cítiť bezpečne.

Bezpečná práca nie je náhoda – je výsledkom vedomého úsilia.

Zdroje:

<https://www.ip.gov.sk/aktuality/analiza-pracovnej-urazovosti-za-rok-2025.html>

<https://osha.europa.eu/sk/highlights/world-osh-day-new-healthy-workplaces-campaign-website-mental-health-work>

Spracoval: Ing. Jozef KOVÁČIK,
špecialista BOZP na Metodickom pracovisku
OZ KOVO Ban. Bystrica

Ekonomika

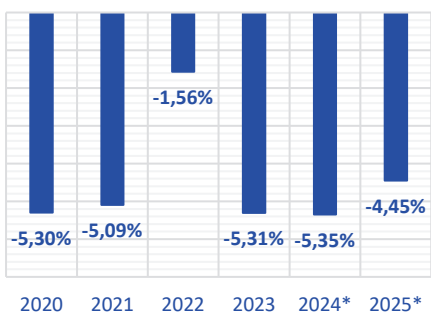
Verejné financie, životná úroveň a náklady práce

Deficit a dlh verejnej správy

Podľa predbežných údajov Štatistického úradu (ŠÚ) SR o hospodárení štátu dosiahol **celkový deficit verejnej správy Slovenskej republiky v roku 2025 úroveň 6,09 miliardy eur, čo zodpovedá 4,45 % hrubého domáceho produktu (HDP)**. Tento výsledok naznačuje mierne zlepšenie stavu verejných financií v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

V medziročnom porovnaní došlo k poklesu deficitu o **876 miliónov eur**. V roku 2024 totiž verejná správa hospodárila so schodkom vo výške 6,96 miliardy eur (po aktualizácii), čo predstavovalo až 5,35 % HDP.

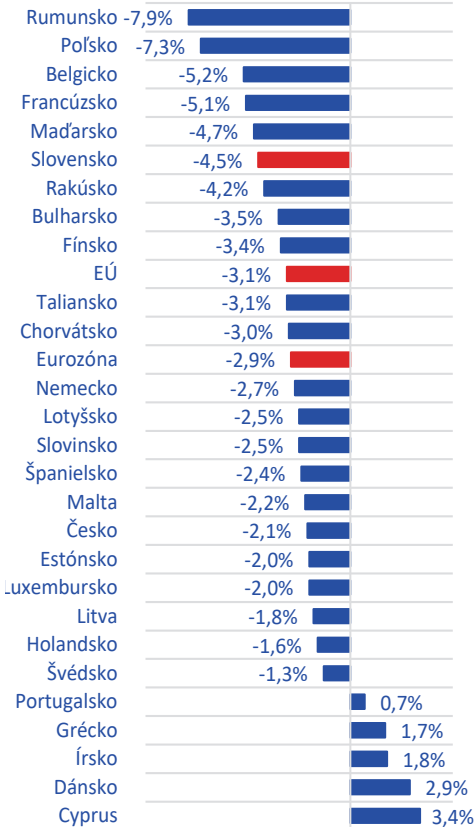
Deficit verejnej správy (% HDP)

*polodefinítívne údaje

Napriek miernemu zlepšeniu deficitu zostáva stav verejných financií Slovenska v porovnaní s ostatnými krajinami Európskej únie **naďalej nepriaznivý**.

Deficit verejnej správy (% HDP)

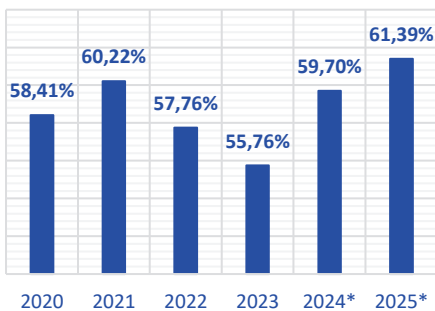

Podľa údajov Eurostatu sa priemerný deficit verejných financií v Európskej únii pohyboval v roku 2025 na úrovni

ni 3,1 % HDP. **Deficit SR predstavoval šiesty najvyšší deficit v EÚ**, výrazne nad úrovňou európskeho priemeru a zároveň nad referenčnou hranicou 3 % HDP stanovenou v rámci fiškálnych pravidiel EÚ.

Celkový dlh verejnej správy Slovenskej republiky dosiahol v roku 2025 úroveň 83,96 miliardy eur, čo predstavovalo 61,39 % hrubého domáceho produktu (HDP). V medziročnom porovnaní tak došlo k nárastu zadĺženia o 6,22 miliardy eur, keďže v roku 2024 evidovaný dlh predstavoval 77,73 miliardy eur, resp. 59,70 % HDP.

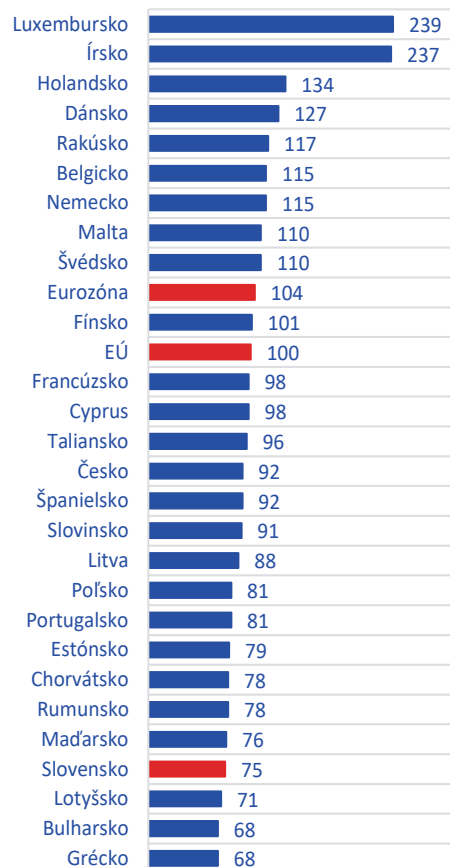
Dlh verejnej správy (% HDP)

*polodefinítívne údaje

Životná úroveň

Podľa predbežných údajov Európskeho štatistického úradu (Eurostat) za rok 2025 **Slovensko naďalej zostáva štvrtou najchudobnejšou krajinou Európskej únie**. Životná úroveň Slovákov má podľa prepočtu HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily (PKS) dosahovať len 75 % priemeru Európskej únie, horšie sú na tom len tri členské štáty – Grécko, Bulharsko a Lotyšsko.

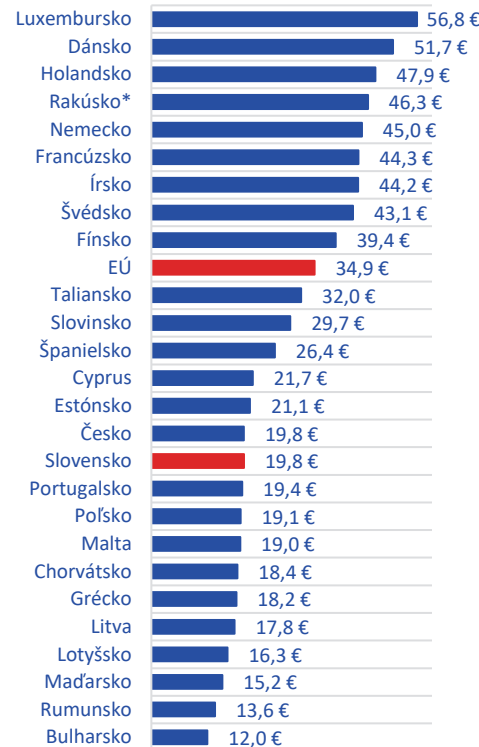

Náklady práce

V roku 2025 dosiahli priemerné hodinové náklady práce v hospodárstve Európskej únie úroveň približne 34,9 eur, pričom medzi jednotlivými členskými štátmi pretrvávali výrazné rozdiely. Najnižšie hodinové náklady boli evidované v Bulharsku (12,0 eur) a Rumunsku (13,6 eur), zatiaľ čo v Luxembursku a Dánsku prekročili úroveň 50 eur.

Hodinové náklady práce na Slovensku medziročne vzrástli z 18,5 eur v roku 2024 na odhadovaných 19,8 eur v roku 2025. **Slovensko tak aj naďalej patrí medzi krajiny s nižšími nákladmi práce v rámci EÚ – vyššie hodnoty evidovalo 15 členských štátov** (vrátane Belgicka). Úroveň slovenských hodinových nákladov dosahovala približne 57 % priemeru Európskej únie.

Hodinové náklady práce

*predbežné údaje; Belgicko – nedostupné dáta (2024 – 48,2 €)

Aktuálna inflácia

Podľa údajov ŠÚ SR, **inflácia v marci 2026** dosiahla úroveň **3,5 % (CPI)**, čo predstavuje najnižšiu hodnotu od decembra 2024. Na medziročnú infláciu najviac vplývala najväčšia výdavková položka domácností – bývanie s energiami (+6,3 %), pričom **výrazný rast zaznamenali najmä ceny energií** na vykurovanie (+27,7 %) v dôsledku januárových regulačných opatrení.

S infláciou na úrovni **3,7 % (HICP)**, sa tak **Slovensko stalo krajinou s 5. najrýchlejším rastom cenovej hladiny** v rámci Európskej únie. Priemer EÚ 27 v marci 2026 dosiahol hodnotu 2,8 %.

Podľa Jarnej strednodobej predikcie Národnej banky Slovenska, by mala **medziročná inflácia v tomto roku dosiahnuť 3,9 % (CPI aj HICP)**.

Spracovala: Ing. I. NOVÁKOVÁ,
Úsek ekonomiky a kol. vyjednávania OZ KOVO
Zdroj: Štatistický úrad SR, Eurostat

Od mája môžete sumy nad 1 euro platiť bezhotovostne

Od 1. mája tohto roku sa v obchodoch menia pravidlá pri platení - musia vám v nich umožniť bezhotovostnú platbu nad 1 euro. Navyše, za bezhotovostnú platbu si nesmie predávajúci účtovať žiadne poplatky.

Bezhotovostná platba nad 1 euro má zjednodušiť platenie a zvýšiť komfort najmä v menších prevádzkach, ako sú kaderníctva, ambulancie či trhy.

V hotovosti i bezhotovostne

Kupujúci si pritom môže vybrať, či zaplatia v hotovosti alebo bezhotovostne. Zákon však neurčuje konkrétny spôsob platby, predajca si môže zvoliť napríklad platobný terminál, QR platbu alebo bankový prevod. Stačí, aby ponúkal aspoň jednu možnosť bezhotovostnej úhrady.

„Ak predávajúci umožňuje platiť cez platobný terminál, nemusí sprístupniť platbu QR kódom a naopak. Pre podnikateľov to prináša možnosť úspory, keďže z QR platieb by nemali platiť žiadne poplatky, kým pri POS termináloch platia okrem fixnej sumy za nájom aj poplatok 1,5 – 2 % z každej platby,“ vysvetľuje Verner HAKOŠ, odborník na dane poradenskej spoločnosti Grant Thornton. „Ak by predávajúci neumožnil niekomu platiť bezhoto-

vošne, riskuje sankciu a zákaz činnosti predaja tovaru alebo služby. Pokuty sú podľa novej legislatívy vysoké, splatné v krátkej lehote a odvolanie nemá odkladný účinok.“

Finančná správa zároveň upozorňuje, že za bezhotovostnú platbu nesmie predávajúci účtovať žiadne poplatky. V prípade technických problémov, napríklad výpadku internetu, môže dočasne požadovať hotovosť.

Zákazníci by si preto mali všimnúť informácie o dostupných spôsoboch platby, ktoré musia byť zverejnené na

viditeľnom mieste. Očakáva sa, že sa rozšíria najmä QR platby, preto sa odporúča mať pripravené a aktualizované bankové aplikácie v mobile.

Platí pre všetkých

Povinná bezhotovostná platba sa pritom týka všetkých predávajúcich. Nový zákon o evidencii tržieb rozšíril povinnosť evidovať tržby za tovar alebo služby v systéme eKasa na všetok predaj tovaru a poskytovanie služieb s definovaným miestom predaja. Výnimku z elektronickej evidencie majú len predaj a služby na diaľku alebo na faktúru.

Pri využívaní technického riešenia Finančnej správy banky do konca roka 2027 nebudú účtovať poplatky za notifikácie o vykonaných bezhotovostných platbách a zároveň nebude spočítané ani pripísanie týchto platieb na účet predávajúceho.

Finančná správa však odporúča podnikateľom, aby si vybrané riešenie včas otestovali. V prípade porušenia tejto povinnosti totiž hrozí pri opakovanej kontrole pokuta od 500 eur do 15 000 eur.

redakcia

Krížovky s úsmevom

Anička dobehne domov celá udýchaná a pýta sa otca: - Oci, bol tu Jano požiadať ťa o moju ruku? - Bol. - A čo si mu povedal? - Tak, vysvetlil som mu, koľko nás mesačne stojíš a on odišiel domov... (Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)			príslušník plebsu, plebej	ráňal (bás.)	Talian, po česky	túžil (bás.)	2. časť tajničky	sejba (kniž.)
	dones							
	obyvatelia Lotyšska pokosil							
Pomôcky: mavar, si-napizmus, femur	z bočnej strany	1. časť tajničky	jedenástka vo futbale strecha (hovor.)					
dal na niečo ozdoby						ozn. liet. Etiópie druh zosilňovača		
stával sa drahším					zn. pre milistilb preukáže poctu			
udieraj, mláť (expr.)				päta, po česky do čistej podoby				
skratka obmeného transportéra			pripravená z leča papaín, po česky					stal sa belasým
mys			vyciavalo ligotala sa					
odťal, odsekol				pitie (expr.) malý škop				
Pomôcky: streb, fúsak, kap	zapiští (expr.) nánožník (hovor.)					skr. štátu Maine stehenná kosť		
úplný neúspech, úplná porážka						skratka filiálky plat		
priučalo				Melánia (dom.) skratka pre invent				
liečenie pomocou horčicovej náplasti								
nech, po česky			skúma pomocou sondy					
EČV Krupiny			malba vodovými farbami					

Zasmejme sa

Idem si takto v noci jednosmernou ulicou v protismere.

Oproti mne auto. On zatrúbi - ja zatrúbim!

On dá diaľkové, ja dám diaľkové!

Potom zapol maják. A tie som už nemal...

■ ■ ■

Včera našiel môj muž v našej kuchyni mŕtveho chrobáka.

Poupratoval, vydezinfikoval – všetko super! Zajtra ho dám do spálne a potom do kúpeľne.

■ ■ ■

Mínule som si v obchode kupovala víno a predavač si vypýtal môj občiansky. Pýtam sa ho, či vyzerám tak mlado, a on že nie, že chce len vedieť, či mi platí seniorská zľava...

■ ■ ■

Hovorí žena mužovi:

„Všimol si si, že mám postavu ako bohyňa?“

„Drahá, Budha nie je bohyňa!“

■ ■ ■

Tajomstvo ženskej skriny:

Keď chceš do nej niečo vložiť, nie je kam.

Keď si z nej chceš niečo vybrať a obliecť, nie je čo.

■ ■ ■

Rozprávajú sa dve ženy v strednom veku:

„Pozerala som si tie tabuľky odchodu do dôchodku.

Vyzerá to tak, že do penzie pôjdem

5 rokov po svojej smrti.“

■ ■ ■

Neviem, či na 1. mája kvôli bozku pod čerešňou nie je jednoduchšie najst' povolného chlapa ako rozkvitnutú čerešňu.

